

Pobresa i desigualtats en la infància de Barcelona

La necessitat d'alinear esforços davant d'una prioritat inexcusable

20 de novembre de 2020

RELATORIA DE LA SESSIÓ DE TREBALL

La lluita contra la pobresa infantil, una prioritat de govern

Benvinguda i marc de la sessió a càrrec de Laura Pérez, 4a tinenta d'alcaldia i cap de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona

La pobresa infantil és una qüestió més prioritària que mai per la ciutat de Barcelona, perquè no només era un problema que no estava resolt abans de l'esclat de la pandèmia sinó que, en el context actual s'està intensificant a partir de la crisi social derivada de la covid-19. Davant d'aquest escenari, la Tinença de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI convoca reunió monogràfica per parlar de la pobresa i la desigualtat entre la infància, amb col·laboració de l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona i l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB).

Aquesta jornada estava prevista per l'abril i en principi havia de servir per compartir l'anàlisi i l'avaluació del Fons 0-16 com una mesura potent de l'Ajuntament de Barcelona i innovadora pel fet que el titular de l'ajut era directament l'infant. Però amb la covid-19 es va haver d'aplaçar i, veient l'impacte que està tenint la pandèmia sobre la pobresa infantil, s'ha replantejat i ampliat el format de l'ajuda.

La sessió té **3 objectius principals:**

1. **reflexionar sobre la necessitat de fer front comú en la lluita contra la pobresa infantil i d'alinear esforços des de tots els serveis i departaments de l'Ajuntament,** davant d'una realitat que la nova crisi oberta per la covid-19 ens posa més que mai sobre la taula.
2. **compartir la diagnosi recent de la pobresa infantil** a la ciutat per millorar-ne la comprensió i conèixer-ne l'abast.
3. **conèixer les línies d'actuació actuals de l'equip municipal i veure quines noves línies es podrien obrir** a partir de la nova mesura de govern sobre la pobresa infantil.

L'Ajuntament de Barcelona treballa des de fa mesos per poder presentar i aprovar una mesura de govern de lluita contra la pobresa infantil. Així, s'està treballant en com millorar la intervenció, com millorar la detecció entre tots es serveis de l'Ajuntament, com es

visibilitzen les situacions de vulnerabilitat i com s'arriba a acords amb altres administracions per tal de fer-hi front (govern espanyol, Generalitat de Catalunya, buscar recursos de la UE).

D'altra banda, **el 2021 es presentarà el nou Pla d'infància i ciutadania que donarà un pes molt important i específic a les situacions de vulnerabilitat en la infància**, entre altres la detecció precoç de situacions de vulnerabilitat, el reforç de l'educació fora escola i altres necessitats que apareixen o s'intensifiquen a partir de la crisi per la covid-19, com ara la necessitat de reforçar els dispositius de suport emocional o invertir més recursos i esforços en la reducció de la bretxa digital.

L'Ajuntament ja té articulats com fer aquesta acció i també els suports i les institucions amb qui treballar i que han d'esdevenir aliats, molts d'ells presents a la reunió, com ara el Consorci d'Educació de Barcelona, els Departaments d'Innovació Social, d'Acció Social i d'Infància de l'Ajuntament, Foment de Ciutat i el Pla de Barris, l'Institut Municipal de Serveis Socials, l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona, l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans, o Ivàlua, entre d'altres. **Cal que tots els departaments, instituts municipals i institucions vinculades a l'Ajuntament puguin articular-se bé per fer front comú contra la pobresa infantil i tenir la fortalesa per donar resposta des de l'acció de govern a una situació molt complicada**, amb el repte de contenir i reduir unes desigualtats que estan creixent i condicionant el present i futur de les nostres infàncies.

Quina és la diagnosi recent de la pobresa infantil a la ciutat de Barcelona?

A càrrec de Sergio Porcel, Cap de l'Àrea de Cohesió Social i Urbana de l'IERMB

L'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB) està elaborant una monografia sobre condicions de vida i infància en el marc del contracte programa que té amb l'Ajuntament de Barcelona. La diagnosi que es presenta en aquesta reunió de treball és un avenç de resultats d'aquesta monografia i es focalitzarà en quin era l'impacte de la pobresa infantil abans de la covid-19 i quina és la projecció a partir de la pandèmia.

Per entendre la pobresa infantil a la ciutat de Barcelona cal tenir en compte **3 idees bàsiques sobre la pobresa infantil a l'Estat espanyol**:

1. **La pobresa infantil és un fenomen constant** i des dels anys 90 els infants són el grup de risc més elevat pel que fa a la pobresa.
2. **L'impacte de la gran recessió va ser molt important** (pobresa ancorada a partir del 2008 que va anar creixent fins a 12 punts percentuals del 2008 al 2014). Al 2019 encara no s'havia revertit aquest impacte de la gran recessió a Espanya, a diferència d'altres estats de la UE-15 que presenten una situació molt diferent.
3. **Existeix un dèficit històric del sistema de protecció social de la infància**. No hi ha una prestació monetària específica per compensar aquesta situació, per la qual cosa es genera una situació molt diferent respecte als altres països europeus. A Espanya, la situació de pobresa infantil és molt similar abans i després de les transferències socials. Però en d'altres països europeus, després de les transferències la situació de pobresa es redueix molt. A aquest dèficit de protecció social cal afegir la precarietat laboral, les dificultats de conciliació que impedeixen que moltes llars tinguin dobles

ingressos, o la penalització de la maternitat en termes de condicions laborals. Són tot un conjunt de factors que acaben incidint en la situació de la pobresa infantil a l'Estat Espanyol.

Pel que fa a la **situació dels infants a Barcelona i dels diferents nivells de la pobresa abans i després de la crisi** (pobresa moderada, severa, etc.) cal tenir en compte que:

1. Els infants són el grup poblacional més vulnerable.
2. La pobresa moderada es manté al mateix nivell durant la recuperació econòmica post-crisi. Això significa que el mercat de treball en el context de recuperació no ha estat capaç de reduir la pobresa infantil, segons les Estadístiques Metropolitanes de Condicions de Vida (EMCV).
3. Hi ha hagut un increment de la pobresa severa en la infància
4. La situació és bastant semblant entre Barcelona, Catalunya i Espanya
5. La desigualtat és més intensa també en els infants (no només la pobresa). Aquestes desigualtats es donen en els diferents entorns familiars dels infants i tenen a veure amb qüestions com l'origen dels progenitors (més pobresa en progenitors d'origen estranger) o el nivell d'estudis (més pobresa amb progenitors amb baixos nivells d'estudis).
6. Les situacions de partida que tenen els infants per fer front a la crisi de la covid-19 son molt diferents entre aquells infants que estan en risc de pobresa i els que no. Especialment en qüestions com ara:
 - a. Alimentació (carn/peix cada 2 dies)
 - b. Bretxa digital
 - c. Possibilitat de la llar de fer front a despeses imprevistes
 - d. Percentatge d'ingressos de la llar que es destinen a l'habitatge (més del 50% dels infants que viuen en risc de pobresa viuen en llars que pateixen sobrecàrrega de les despeses d'habitatge)
 - e. Sobreocupació als habitatges (el 22% dels infants en risc de pobresa viuen en habitatges sobreocupats)
 - f. Problemes d'humitat, manca de llum o contaminació ambiental als habitatges (el 65% dels infants en risc de pobresa no té garantides aquestes condicions al seu habitatge)

Fins al 2022 no es podrà analitzar amb dades oficials l'impacte de la crisi de la covid en la infància a partir de l'Enquesta de Condicions de Vida perquè les dades arriben amb 2 anys de decalatge. És per això que l'equip de Cohesió social i urbana de l'IERMB ha desenvolupat un **nou mètode de simulació de renda el context de la crisi** que s'anirà actualitzant i que permet avançar algunes estimacions sobre l'evolució de la pobresa infantil. De moment es presenten estimacions provisionals.

La metodologia per fer aquesta simulació és la següent:

S'estima la renda anual pel 2020 a partir de la situació d'ingressos coneguda més recent (EMCV 2018-2019) i a partir d'aquí s'estableixen mecanismes de reducció d'ingressos en relació a les diferents situacions més importants que s'estan donant en context de crisi: 1) Perdre l'ocupació, 2) Rebre o no prestació d'atur i 3) entrar o no en situació d'ERTO. S'aplica la taxa d'atur i la població que està en ERTO i un cop fet això es recalculen tots els ingressos de la llar i s'imputen els impactes de l'Ingrés Mínim Vital. Amb això s'aconsegueix l'escenari més plausible sobre el nivell de renda de les llars.

Els resultats provisionals d'aquesta simulació inclou 3 escenaris: 1) aturats (a partir dades EPA) 2) ampliant aturats i desanimats i 3) escenari sense ERTO, que ens apropa a quina seria la situació que si no hi hagués aquest instrument de protecció.

Algunes de les dades que se n'obtenen:

1. Descens del 6-8% de la renda anual mitjana en les llars per la situació de crisi actual
2. Increment de la desigualtat pràcticament als nivells dels moments més durs de l'anterior crisi
3. Taxa de risc de pobresa: augment d'entre 4 i 5 punts de pobresa en el municipi de Barcelona (uns 80.000 o 100.000 persones noves pobres a la ciutat). Sense la mesura protectora dels ERTO la situació seria molt pitjor.
4. Taxa de risc de pobresa infantil: increment d'entre 5 i 7 punts en la pobresa infantil (entre 12.000 i 18.000 infants nous en situació pobresa). En l'anterior crisi va arribar a 12 punts. Ens situaríem en un moment intermedi del que va significar l'anterior crisi però amb un impacte molt més intens que l'anterior perquè s'està donant en un període molt curt de temps malgrat comptar amb mecanismes de protecció més potents que els que hi havia en l'anterior crisi.

3 estratègies de ciutat per fer front a la pobresa infantil i maximitzar les oportunitats dels infants en situació de major vulnerabilitat

1) Polítiques de rendes: com ha tingut en compte la infància el nou Fons d'Emergència Social municipal?

A càrrec de Lluís Torrens, Director d'Innovació Social de l'Àrea de Drets Socials, Ajuntament de Barcelona

L'Ajuntament de Barcelona ha posat en marxa un nou Fons d'Emergència Social a partir de la crisi derivada de la pandèmia per la covid-19. Aquest nou Fons d'Emergència amplia i substitueix el Fons 0-16 destinat a infants d'entre 0 i 16 anys.

El Fons 0-16 es va crear l'any 2015 quan ja havíem sortit de la crisi però el 2020 hi havia famílies que continuaven estant en situació de pobresa i moltes d'altres que s'hi sumen degut a la nova situació. S'han multiplicat per 6 el volum d'ajuts alimentaris que ha donat l'Ajuntament des de la covid-19. Veient aquesta situació problemàtica que s'agreuja amb el temps, i que tant la Renda Garantida de Ciutadania (arriba a només 1.000 famílies de la ciutat) com l'Ingrés Mínim Vital (que en el moment d'anunciar-lo va generar moltes expectatives) han resultat ser processos d'assignació lents i farragós, per la qual cosa l'Ajuntament reacciona amb l'impuls d'aquest Fons.

L'objectiu principal del Fons d'Emergència Social és atorgar un ajut compactat que aglutini els diferents ajuts que es demanen a serveis socials i, alhora, ser proactius en l'atorgaments

d'ajuts, simplificant els processos i, sobretot, utilitzant informació sobre les persones i famílies en situació de vulnerabilitat de la que l'Ajuntament ja disposa.

Els tres criteris per adjudicar el Fons d'emergència social a les famílies són: 1) famílies amb expedient obert a serveis socials; 2) haver rebut el Fons 0-16 o el B-Mincome o bé haver rebut almenys 150 euros d'ajuts el primer trimestre del 2020 i 3) no percebre la RGC.

Es va fer una estimació del nombre de llars que podien percebre aquest fons i es va establir un llindar d'ingressos (amb dades AEAT) per determinar els 2 trams de l'ajut. A través del Pla de Xoc es van destinar 18MEUR a aquest fons (el 2019 es van destinar 11MEUR al Fons 0-16) i es va establir repartir l'ajut en 2 pagaments en 6 mesos.

Es van detectar 9.470 famílies (amb 12.241 infants i adolescents a càrrec) que complien els requisits i se'ls va enviar proactivament un SMS demanant que omplissin un formulari web per poder percebre l'ajut.

Els **resultats provisionals** a data 17 de novembre és que s'han rebut 8.955 formularis, dels quals 378 han estat denegats i 2.393 aprovats (alguns encara estan pendents de revisar). De manera que hi ha hagut una cobertura del 85% de total de famílies preseleccionades.

Al final, de les 9.470 famílies que havien demanat l'ajut, 6.655 famílies (70,3%) haurien de ser candidates a cobrar altres prestacions d'altres administracions (RGC, IMV, ajut per fills menors d'edat a càrrec,..)

Tota aquesta feina s'està gestionant amb una plantilla de 13 persones que hauran gestionat 10.000 peticions en 1 mes, la qual cosa indica que és possible fer-ho i fer-ho amb el màxim de rigor i eficiència, sempre que hi hagi voluntat fer-ho.

2) L'acció comunitària: clau per enriquir els entorns relacionals dels infants, el programa de Temps de joc, en el marc del Pla de Barris

A càrrec de Fina Pidelaserra, Cap de serveis socials del Pla de Barris, Foment de Ciutat

El programa de Temps de joc es gestiona conjuntament des de l'Institut Municipal de Serveis Socials i Pla de Barris.

Objectius del programa:

1. promoure el desenvolupament positiu dels infants i les famílies a través del joc, el lleure i l'esport
2. oferir espais de qualitat de relació entre pares i fills
3. oferir un espai de reflexió al voltant de la criança
4. promoure espais de suport mutu entre les famílies participants

Història:

Fa 6 anys va néixer en un inici durant l'agost, quan serveis socials i la Fundació per l'Esport i Educació de Barcelona (FEEB) van detectar que hi havia moltes famílies infants en situació de vulnerabilitat que no podien anar de vacances, i que per tant l'oferta de lleure del juliol no es donava a l'agost. Durant un temps va ser un format de casal d'estiu a l'agost. Però quan va aparèixer el Pla de Barris es va demanar ampliar el projecte amb la continuïtat de cap de setmana perquè no es trenqués el projecte que es generava durant l'agost. Es gestiona, des del seu inici, amb la FEEB.

Àmbit:

Dues seus: a Sant Andreu (barris Trinitat Vella, Bon Pastor i Baró de Viver) i Sant Martí (barris del Besòs o La Verneda).

Participants:

Participen 80 infants i les seves famílies.

Els infants que participen comparteixen una situació familiar similar: quasi tots són migrants, famílies monomarentals i amb poques xarxes de suport mutu, pocs hàbits d'higiene i problemes per una bona alimentació. Els nens i nenes tenen de 6 a 12 anys.

Hi ha 8 educadors, 6 monitors i 2 coordinadors. El cost anual del projecte és de 200.000€, 2.500€ per les 80 famílies que participen (5 famílies per educador/a).

On, quan i dinàmica:

El projecte es du a terme en 2 instituts i té una duració de 6 hores: de 10:00 a 16:00 hores.

Una primera estona de la jornada expliquen com els ha anat la setmana i després fan diferent activitats als espais. En una tercera part treballen la higiene i els bons hàbits sanitaris, molt deficientes en aquestes famílies.

Dinen tots junts.

El programa està enfocat en els nens i nenes, però les famílies poden participar durant tota la jornada que vulguin i quedar-se a dinar (a hores d'ara el 60% de les famílies estan presents a les activitats). Es fan diferents tipus d'activitats i en diferents llocs: a la muntanya, a la ciutat, a l'institut, fora d'ell, etcètera.

El projecte està enfocat cap als infants però també cap a les famílies. Les famílies poden participar en tota aquesta franja horària, l'estona que vulguin i amb el nivell d'intensitat que vulguin. Cada vegada més, un 60% de les famílies està molt present en la dinàmica del dia i moltes ja arriben i marxen amb els seus fills i filles i passen tota l'estona al projecte. Tenen una estona de joc compartit amb els seus fills i una estona d'espai pels adults.

Resultats i conclusions:

El projecte ha tingut efectes molt positius, tant pel que fa a la valoració de les famílies com també per les dinàmiques que es generen a partir de la participació al projecte.

1. És importantíssim facilitar espais de trobada entre les famílies i els seus fills des d'una vessant tranquil·la, de lleure, de joc i de sortida a la natura, especialment a tipus de famílies que tenen un dia a dia molt complex. Es tracta d'un tipus de

projecte que té un caràcter sanador molt important: “quan estic aquí m’oblido dels meus problemes”, “sento que som una família normal”, “aquí riem molt, aquí puc jugar amb els meus infants”, etc.

2. La relació que es crea entre les famílies i els fills i filles pares i fills en situacions de complexitat i pobresa sovint ens demostra que els pares i/o mares estan pendents dels fills per les coses bàsiques (menjar, vestir, escola) però la cura emocional i de qualitat no es pot donar perquè el context familiar és massa estressant i esgotador per tenir espais de cura tranquils.
3. Les relacions de suport mutu van creixent a mida que les famílies es van compromentent mes amb el projecte. I això és vital perquè la sensació de solitud davant el problema propi i la situació familiar és molt gran. El suport mutu es manté durant la setmana sense la tutela dels educadors.
4. La feina i implicació de les entitats del tercer sector és imprescindible perquè un projecte així tiri endavant. Quan l’administració i el tercer sector s’ajunen, els resultats de les intervencions augmenten exponencialment.

3) Acompanyament a l’alumnat vulnerable des de l’escola: una resposta socioeducativa per trencar amb el cicle de reproducció de les desigualtats en la infància

A càrrec de Marta Comas, responsable de la Unitat de dades del Consorci d’Educació de Barcelona

El marc des del que s’articulen les polítiques públiques d’educació per arribar a la igualtat d’oportunitats educatives és un marc complex. Per garantir la igualtat d’oportunitats en l’educació cal millorar la detecció de necessitats, millorar la distribució d’alumnat amb situacions vulnerables per combatre la segregació escolar (un dels reptes que tenim sobre la taula), política més universal de qualitat i d’equivalència de tots els centres educatiu perquè totes les famílies vulguin quedar-se a l’escola que tenen a prop de casa, i una focalització de recursos en aquells infants amb més necessitats i en aquelles escoles amb més necessitats.

En relació a la detecció:

Cal destacar que la pobresa no s’incorpora com un factor de risc educatiu o com un predictor de necessitat educativa fins recentment. El 2014 apareix la primera resolució del Departament sobre les escoles d’alta complexitat on el nivell de renda apareix formant part d’aquell primer indicador NESE, però la detecció era una detecció molt feble.

Des del CEB es va fer un procés per detectar el nivell d’èxit escolar i per calcular els alumnes que es retarden en el seu procés educatiu, analitzant fins a quin punt té impacte el fet de viure en situació de pobresa. En una cohort del 2001, el 55% dels alumnes arriben als 16 anys amb un bon nivell d’èxit educatiu o d’idoneïtat, fent el curs que els pertoca per l’edat que tenen. Quan es fa aquesta mateix anàlisi passant el filtre de la vulnerabilitat, el percentatge baixa al 19%. Això fa saltar totes les alarmes i es fa un pla per millorar la detecció de

l'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques i socioculturals (NESE B).

Gràcies a la incorporació de tots els alumnes que reben fons social, els que reben beca menjador del 100% atesos per serveis socials, els que viuen sota la tutela pública i els detectats pels propis serveis educatius, s'han arribat a detectar 20.821 alumnes amb aquesta situació de vulnerabilitat social (un 11,7% del total). És un gran pas endavant que només fa 3 anys que s'ha pogut fer.

D'altra banda, dos predictors importants de risc de fracàs escolar o de risc exclusió com és el país d'origen dels progenitors o el seu nivell de formació no estan incorporats a l'indicador perquè son dades que no es demanen en el procés de matriculació.

En relació a la distribució:

Un cop detectats, entra en joc la distribució. Entren en joc dues polítiques educatives: d'una banda, la necessitat de retenir l'alumnat d'un barri a les escoles del barri i de l'altra les unitats de referència i els instituts-escola amb propostes de continuïtat després de la primària. A banda, la política estrella, ha estat el Pla de xoc contra la segregació escolar que comença el curs 2018-2019 amb una millor detecció i s'aplica a partir del curs 2019 i 2020 amb una reserva de places, amb exempció de quotes i gratuïtat en menjador, material i sortides. A més, també es fa l'acompanyament i atenció a les famílies en la pre-inscripció per acompanyar la pre-assignació a partir de diferents dispositius. Poc a poc, totes les escoles sostingudes amb fons públics s'estan fent corresponsables d'aquests alumnes d'una forma més equilibrada.

En relació a l'equivalència:

S'ha treballat en dues grans línies. D'una banda, una inversió extraordinària amb el programa Escoles Enriquides i el Pla de barris per millorar els equipaments. I de l'altra, una transformació de l'oferta. Aquelles escoles on només hi anava població precaritzada, amb molt baixa demanda, s'han tancat i s'han fusionat amb altres centres amb propostes molt enriquides i engrescadores per revertir la segregació que hi havia en aquelles zones. També el programa d'innovació Xarxes pel Canvi perquè totes les escoles d'un mateix territori puguin compartir experiències. I tots els programes d'innovació per a la transformació educativa perquè els Projectes educatius de centre es puguin enriquir.

En relació a la focalització de recursos:

Polítiques de Pla de barris molt centrades en una millora de la mirada socioeducativa, passant d'un equip docent a un equip educatiu, incorporant altres perfils professionals a les escoles. I totes aquestes persones no només estan incorporades als centres educatius sinó també als centres de serveis socials.

A més, hi ha programes d'acompanyament educatiu individualitzat i no lectiu amb molts anys d'història, com els programa Èxit, el programa Speak up i el Programa Tàngram. Són programes d'acompanyament a l'alumnat i a les famílies en la lecto-escriptura, entre d'altres.

A més, hi ha tot un seguit de propostes d'acompanyament a la post-obligatòria perquè no abandonin l'ensenyament abans dels 18 anys: diversificació curricular (Enginy), orientació

(Pla jove), acompanyament i suport (Projecta't i Reprèn), innovació al batxillerat amb un enfocament competencial i professionalitzador.

Debat i intervencions

Modera Laia Pineda, Directora de l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona

Miriam Aizpiri (Drets de Ciutadania) pregunta com es reflecteixen les situacions de totes les persones que no estan registrades a la ciutat en els registres oficials:

- **Lluís Torrens** contesta dient que ells disposen de registres propis del sistema de detecció social amb, per exemple, 50.000 persones que no tenen papers de residència. També diu que això no vol dir que no hi hagi gent que no està registrada de cap manera en els serveis socials. Altres també estan registrats per altres serveis com Càritas o la Creu Roja. Per últim acaba dient que estan perseguint crear registres amb altres associacions i/o administracions del tercer sector.
- **Marta Comas** també contesta dient que al seu cas l'avantatge que tenen és que tots i totes els nens i nenes han d'anar obligatòriament a l'escola i per això tots i totes, en teoria, estan registrats i registrades.

Laia Pineda pregunta com, des de l'escola, podem detectar aquells infants que en breu estaran en situació de vulnerabilitat (o que ja ho estan) fruit dels impactes de la pandèmia per incorporar-los a tota aquesta feina que ja s'està fent des del Consorci.

- **Marta Comas** assegura que no estem en una mala situació de detecció de casos i que la crisi social derivada de la Covid-19 arriba en un moment en què ja hi ha mecanismes que tres anys enrere no hi havia i que permetran identificar tots aquests infants. Ara el repte serà l'anticipació a partir de totes aquestes simulacions de com evolucionarà la pobresa infantil, veient l'eina que ha desenvolupat l'IERMB.

Marta Fabà (Gabinet Gerència IMSS) intervé amb la voluntat de compartir el fet que tenen entre mans un projecte molt pertinent en relació als temes que es discuteixen i en el que molts dels assistents a la sessió hi estan implicats perquè hi ha moltes administracions implicades i també universitats. Es tracta de construir i consensuar un instrument per la detecció i valoració de la vulnerabilitat social d'infants i adolescents. Posar-nos d'acord en quines variables incorpora aquesta vulnerabilitat, i construir un instrument amb diferents nivells: un primer nivell que pugui ser una detecció amb indicadors poblacionals obtenint un índex interoperant amb el consentiment de les famílies, un segon nivell amb dades autocomplementades per les famílies i un tercer nivell que incorporés indicadors d'exploració professional. Fabà explica que d'aquí menys d'un any espera que ja es pugui disposar de més dades per poder oferir una detecció més acurada des dels diferents àmbits. Es tractarà d'un índex sintètic que permeti identificar aquests infants, i intercanviar aquesta informació entre administracions i sistemes (serveis socials, educació, salut, etc.) i poder millorar les polítiques d'atenció a la infància que creix en contextos empobrits.

Marc Balaguer (Director d'Ivàlua) també intervé i afegeix que si tenim tantes dades en l'àmbit d'infància és perquè s'està apostant molt per avaluar les polítiques que s'estan fent i això és el que permet anticipar-se i preveure, a més d'avaluar els resultats.

La importància d'impulsar una mesura de govern sobre pobresa infantil a la ciutat

A càrrec de Sònia Fuertes, Comissionada d'Acció Social de l'Ajuntament de Barcelona

Barcelona no només ha fet molts esforços d'anàlisi i d'avaluació, sinó també de portar a terme actuacions innovadores i amb una metodologia molt comunitària i amb interacció entre sistemes. Una manera de fer que proporciona molta riquesa a l'hora de desplegar aquestes actuacions.

Subratlla que la pobresa infantil es cronifica si no s'actua. I per això aquesta és una idea que cal que centri les diferents actuacions municipals, perquè el que està en joc són les oportunitats dels infants i seria una injustícia i una desigualtat molt flagrant no actuar.

Els efectes de les transferències i de la protecció social adreçades a la infància són d'efectes constatables i són efectes molt positius que poden revertir aquesta desigualtat. Per tant, la conclusió és que cal poder fer actuacions adreçades a la infància i que apleguen als sectors més desafavorits, generar comunitats i fer-ho també des de diferents sistemes.

Sònia Fuertes assenyala la necessitat de reflexionar sobre com donem la paraula als nens i nenes i sobre com posem els seus drets al centre. En el context de la pandèmia els seus drets no han aparegut amb força en el debat públic, sobretot en un primer moment. Sortosament s'han fet algunes correccions però en les mesures de tancament d'escoles i en no donar espais a l'aire lliure per als nens i nenes, els seus drets no van estar prou presents. Fuertes creu que Barcelona va poder jugar un paper d'intentar reivindicar la necessitat de garantir aquells drets sostrets a la infància, però el fet que passés ens ha de fer reflexionar sobre si encara no tenim prou en compte les seves veus.

Conclou amb la idea que s'ha fet molta feina però també en queda molta per fer i sobre el fet que cal fer-la conjuntament i coordinada amb les entitats socials.

ORDRE I CONTINGUTS DE LA SESSIÓ DE TREBALL

10:00h-10:05h *Inici jornada, accés a la Sala de tots els assistents (5')*

Laia Pineda, directora de l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona

10:05h – 10:15h **Benvinguda i marc de la reunió (10')**

La lluita contra la pobresa infantil, una prioritat de govern. Tot a punt per aprovar una mesura de govern de lluita contra la pobresa infantil.

Laura Pérez, 4a tinenta d'alcalde i cap de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI

10:15– 10:20h **Estructura i dinàmica de la reunió (5')**

Laia Pineda, directora de l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona

10:20 – 10:40h **Diagnosi: Què sabem de la pobresa infantil i les desigualtats en la infància abans de la crisi oberta per la covid-19? Com afrontem el repte de tenir noves dades per seguir l'evolució de la pobresa infantil? Creació d'un model per estimar-ne l'evolució ('20)**

Ponent: Sergio Porcel, cap de l'Àrea de Cohesió social i Urbana de l'IERMB (20')

10:40– 11:25h **Taula: 3 estratègies de ciutat per fer front a la pobresa infantil i maximitzar les oportunitats dels infants en situació de major vulnerabilitat (45')**

1) Polítiques de rendes: com ha tingut en compte la infància el nou Fons d'Emergència Social municipal?

Lluís Torrens, director d'Innovació Social, de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI Aj.BCN (10')

2) L'acció comunitària: clau per enriquir els entorns relacionals dels infants: Temps de joc, en el marc del Pla de Barris

Josefina Pidelaserra, cap de serveis socials del Pla de Barris, Foment de Ciutat Aj.BCN (10')

3) Acompanyament a l'alumnat vulnerable des de l'escola: una resposta socioeducativa per trencar amb el cicle de reproducció de les desigualtats en la infància

Marta Comas, responsable unitat de dades, Aj.BCN (10')

Presenta la taula i modera les aportacions del xat:

Laia Pineda, directora de l'Institut Infància i Adolescència de BCN) (15')

11:25h - 11:30h **Tancament de la reunió i agraïments ('5)**

La importància d'impulsar una mesura de govern sobre pobresa infantil a la ciutat

Sònia Fuertes, comissionada d'Acció Social de l'Ajuntament de Barcelona